

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 16P/249/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7614214937
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radoslav Baláž
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2014:7614214937.1

Rozhodnutie

Okresný súd Spišská Nová Ves, samosudca JUDr. Radoslav Baláž, v právnej veci mal. Q. A., C.. XX.X.XXXX, S. P. B., H. I. L. Ú. M., O. A. X. U. M., M. T., Q. U., B. L. A., C.. X.XX.XXXX, S. M. XX, O. M. X. L. Ľ. A., C.. XX.X.XXXX, S. M. XX, O. M., D. Č. S. N. X, XXXXX, M. X. O., Y. v konaní o úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu takto

rozhodol:

Súd konanie o zverenie mal. Q. A.X., C.. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti matky zastavuje.

Otec je povinný prispievať na výživu mal. Q. A., C.. XX.X.XXXX7 za obdobie od 27.8.2014 do 13.10.2014 výživným vo výške 200,-- Eur mesačne, ktoré výživné bol otec povinný uhrádzať k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

Zaostalé výživné zo strany otca na mal. Q. za obdobie od 27.8.2014 do 13.10.2014 v celkovej výške 309,68 Eur je otec povinný uhradiť k rukám matky do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd návrh matky v prevyšujúcej časti zamietla.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Matka sa svojím návrhom zo dňa 21.8.2014 doručeným tunajšiemu súdu dňa 27.8.2014 domáhala, aby súd zveril mal. Q. do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazal na jeho výživu výživným vo výške 350,--Eur mesačne počnúc od 1.4.2014, ktoré by bol otec povinný uhrádzať k jej rukám vždy do 15-tého dňa v mesiaci.

Svoj návrh odôvodnila tým, že manželstvo s otcom maloletého uzavrela dňa 5.10.1991 pred Mestským úradom v O. M.. V manželstve sa im narodili dve deti. U. A., ktorá má 20 rokov a mal. Q. A., C.. XX.X.XXXX. Otec maloletého žije a pracuje osem rokov v Taliansku. Do marca 2014 prispieval na spoločnú domácnosť a deti. Od apríla 2014 neprispel žiadnou sumou. V apríli 2014 podala na okresnom súde návrh na rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k mal. Q. Konanie je vedené pod sp.zn. 5P/37/2014 a doposiaľ nebolo ukončené. Mal. Q. navštevuje Hotelovú akadémiu a nastupuje do 2. ročníka. Do školy denne cestuje, cestovné je vo výške cca 60,--Eur mesačne. Stravuje sa v školskej jedálni, poplatok za stravu je cca 25,--Eur mesačne. zvýšené náklady sú so zabezpečením školských potrieb a pomôcok, taktiež s ošatením, obuvou, kultúrnym vyžitím a pod. Venuje sa futbalu a reprezentuje Futbalový klub O. N.. Cestovné do O. N. na tréningy a zápasy je v sume cca 12,--Eur mesačne. Poplatok za kopačky bol v sume 110,--Eur. Ona je poberateľkou invalidného dôchodku vo výške 145,--Eur mesačne. vykonáva prácu na dohodu a príjem z uvedenej činnosti je v sume 130,--Eur

mesačne. Otcovi maloletého je poskytovaný prídavok na dieťa v Taliansku, v akej výške dodnes nevie. Obaja majú vyživovaciu povinnosť len k mal. Q..

Otec maloletého sa pojednávania nezúčastnil, svoju neúčast' ospravedlnil mailovým prípisom zo dňa 14.10.2014, v ktorom uviedol, že sa dňa 2.10.2014 dostavil na súdne pojednávanie pod značkou 5P/37/2014 ohľadom rozvodu manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, na ktorom mu na základe rodičovskej dohody bolo určené výživné v sume 200,--Eur. Nakoľko je len krátko zamestnaný v novej práci a nemôže sa dostaviť na pojednávanie a preto súhlasil s tým, aby súd rozhodol aj bez jeho prítomnosti.

Súd preto konal a napokon aj rozhodol podľa § 101 ods. 2 O.s.p. v jeho neprítomnosti.

Matka svoj návrh pred začatím pojednávania vo veci samej v časti týkajúcej sa zverenia mal. syna Q. do jej osobnej starostlivosti podaním spísaným priamo do súdnej zápisnice vzala späť a v tejto časti žiadala konanie zastaviť. Poukázala na to, že ich manželstvo s otcom maloletého bolo rozsudkom tunajšieho súdu 5P/37/2014 dňa 2.10.2014 rozvedené pričom syn jej bol zverený do osobnej starostlivosti a otec bol zaviazaný prispievať na jeho výživu mesačne sumou 200,-- Eur počnúc od právoplatnosti uvedeného rozsudku, pričom uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 14.10.2014.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, kolízneho opatrovníka, ako aj oboznámením sa s listinnými dôkazmi a pripojeným spisom sp.zn. 5P/37/2014 na základe čoho zistil tento skutkový stav:

Matka vo svojej výpovedi poukázala na to, že k osobným a majetkovým pomeroch sa vyjadrovala v rámci ich rozvodového konania a v plnom rozsahu na týchto zostáva. Na doplnenie uviedla, že si nemôže dovoliť zakúpiť lieky, a to ani tie, ktoré má predpísané, nakoľko jej manžel (otec maloletého) ničím neprispieval. Naposledy do domácnosti prispel v januári sumou 450,-- Eur a v marci sumou 450,-- Eur. Od vtedy do domácnosti ničím neprispieval. Na výživu syna za uplynuté obdobie roku 2014 prispel sumou 200,--Eur v mesiaci september. Či otec prispel synovi nejakým plnením nad rámec bežného výživného pri príležitosti jeho narodenín v mesiaci jún, k tomu sa nevedela vyjadriť, avšak podľa jej vedomosti v čase, keď bol otec doma v rámci pojednávania o ich rozvode synovi dal 20,-- Eur ako vreckové. K skutočnosti, prečo návrh na úpravu práv a povinností k maloletému synovi na čas do rozvodu podala až 27.8.2014, keď podľa jej vedomostí otec jej na výživu syna neprispieval už od apríla 2014 matka uviedla, že to bolo z dôvodu neznalosti práva, nakoľko ona nevedela, že tým, že podá návrh na rozvod sa jej automaticky neurčí výživné dieťa aj spätne pred samotným rozhodnutím o rozvode.

Kolízny opatrovník vo svojej výpovedi uskutočnenej prostredníctvom poverenej zamestnankyne odporučil návrhu matky vyhovieť, nakoľko je to v záujme mal. dieťaťa.

Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 5P/37/2014 mal súd preukázané, že rozsudkom tunajšieho súdu sp.zn. 5P/37/2014 - 60 zo dňa 2.10.2014 bolo manželstvo rodičov maloletého rozvedené, a na čas po rozvode bola súdom schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej sa mal. Q. zveril na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená ho zastupovať a spravovať jeho majetok a otec sa zaviazal prispievať na jeho výživu po 200,- EUR mesačne, od právoplatnosti uvedeného rozsudku, ktoré sa zaviazal platiť do rúk matky, vždy do 15-tého dňa v mesiaci vopred, a zároveň sa styk otca s mal. dieťaťom sa neupravil. Uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 14.10.2014.

Z obsahu uvedeného spisu ďalej vyplynulo, že matka v rámci svojho účastníckeho výsluchu uviedla, že poberá čiastočný invalidný dôchodok vo výške 145,- Eur a čo sa týka jej príjmu na dohodu, ten záleží od toho, koľko odpracuje. V priemere to vychádzalo do 120,- Eur mesačne. V BSM majú s otcom maloletého spoločne rodinný dom, v ktorom ona býva a za ktorý platí sumu 450,-Eur mesačne ako sumu nákladov na plyn, elektrinu, telefón - pevnú linku, ktorá je kvôli internetu. Ďalej uviedla, že uhrádza internet a mobilný telefón v sume cca 50,- Eur, okolo 37,70 Eur internet a pevná linka, je tam aj televízia. Nemá žiadnu pôžičku. Spláca 10,- Eur mesačne Home Credit na úver, ktorý zobral otec maloletého

na spotrebiče. Čo sa týka výdavkov na zdravotný stav mal. Q., tie súvisia len s bežnými ochoreniami. Maloletý má však výdavky na cestovné do školy vo výške 20,- Eur a tiež výdavky na futbalový krúžok, ako aj zápasy a tréningy. Syn sa stravuje v škole. Z tých peňazí, ktoré otec posielal na domácnosť sa platí stavebný úver a spotrebný úver, ktorý si vzal otec maloletého. Mal. Q. nosí okuliare, ktoré teraz náhodne mal zlomené, zlomili sa mu na futbale a nemá to vyplatené v optike, lebo ona nemala z čoho.

Otec maloletého v rámci svojho účastníckeho výsluchu uviedol, že od 21.10.2006 pracuje v zahraničí. Ku koncu apríla ukončil pracovný pomer u svojho predchádzajúceho zamestnávateľa z dôvodu, že mu nevyplatil mzdy. Aj z toho dôvodu vedie pracovnoprávne konanie v Taliansku voči tomuto zamestnávateľovi. Od 01.05.2014 do 14.06.2014 bol nezamestnaný, evidovaný na úrade práce, potom si našiel do 20.09.2014 brigádnickú prácu. Toho času má uzavretú novú zmluvu od 01.09. zatiaľ na skúšobnú dobu šiestich mesiacov. Výšku dávok v nezamestnanosti nevedel uviesť, nakoľko táto mu mala byť vyplatená späť, avšak podľa jeho vyjadrenia to za dva mesiace malo predstavovať sumu okolo 2.300,- Eur. Predposlednú výplatu mal vyplatenú vo výške 1.061,- Eur a posledná výplata za mesiac október mu dosiaľ nebola vyplatená. Pokiaľ ide o jeho výdavky v zahraničí k tým uviedol, že pred tým býval v byte, ktorý mu hradil zamestnávateľ a od 01.09. býva v nájme, za ktorý bude platiť nájomné vo výške 370,- Eur plus energie. V domácnosti býva sám. Mesačne tiež platí leasing za auto. Poukázal na to, že súdu predložil prehľad bankových prevodov, kde na meno L. A.L. posielal matke maloletého peniaze na domácnosť. Mal by stále splácať spotrebný úver v sume 54,93 Eur a v sume 98,- Eur, ktorý však momentálne nespláca lebo nemali finančné prostriedky. Teraz, keď sa zamestnal bude mať príjem a znovu bude tieto pôžičky splácať.

Z potvrdenia zamestnávateľa matky, založeného v uvedenom pripojenom spise (č.l. 44 uvedeného spisu) vyplynulo, že táto za obdobie od septembra 2013 do augusta 2014 dosiahla celkový čistý príjem z jej dohody o pracovnej činnosti vo výške 1.373,--Eur , čo v priemere na jeden mesiac za uvedené obdobie predstavuje sumu 114,42 Eur.

Podľa potvrdenia Hotelovej akadémie , ktorú maloletý navštevuje ,a ktoré sa nachádza v uvedenom pripojenom spise , študijné náklady na maloletého vyčíslené uvedenou školou za školský rok boli v sume 173,10 Eur ročne , z toho suma 31,--Eur predstavovala náklady na učebné pomôcky, suma 13,50 Eur poplatok za ZRPŠ , suma 1,--Euro poistné a suma 127,60 Eur stravné lístky za školský rok 2013-2014.

Podľa prehľadu transakcií od 1.1.2014 do 11.8.2014 na bankovom účte rodičov maloletého vedenom v Slovenskej sporiteľni dňa 27.1.2014 otec zaslal na uvedený účet sumu 650,--Eur, dňa 6.3.2014 realizoval bezhotovostný vklad v sume 600,--Eur , dňa 9.4.2014 bezhotovostný vklad v sume 400,--Eur , dňa 2.6.2014 bezhotovostný vklad v sume 200,--Eur. Zároveň z uvedeného prehľadu vyplynulo, že z tohto účtu sa realizovali úhrady splátok 87,83 Eur mesačne a 51,83 Eur mesačne ako splátky úveru

Z rodného listu mal. Q. mal súd preukázané, že jeho rodičmi sú matka a otec uvedení v tomto konaní.

Z potvrdenia zamestnávateľa matky, vystaveného pre toto konanie vyplynulo, že táto za obdobie od septembra 2013 do augusta 2014 dosiahla celkový čistý príjem z jej dohody o pracovnej činnosti vo výške 1.373,--Eur , čo v priemere na jeden mesiac za uvedené obdobie predstavuje sumu 114,42 Eur.

Podľa potvrdenia Hotelovej akadémie , vystaveného pre toto konanie , maloletý od 1.9.2013 navštevuje študijný odbor kuchár na uvedenej škole , pričom náklady boli vyčíslené v sume 30,--Eur ročne na pracovné oblečenie a odborný výcvik, 10 Eur na rok ako príspevok na rodičovské združenie , 3,50 Eur ročne ako poistné a ďalšie náklady predstavujú náklady na stravovanie v školskej jedálni a poplatky za bežné školské potreby a knihy a učebnice.

Podľa daňového priznania otca za rok 2013 tento dosiahol celkový príjem 27.200,--Eur ako príjem od všetkých jeho zamestnávateľov za uvedené obdobie , pričom tento základ dane bol znížený o sumu 1.800,44 Eur a daň podľa § 15 zákona o dani z príjmov bola stanovená na sumu 4.825,91 Eur.

Zo správy Ú. M., O. A. X. U. M., M. T. z prešetrenia pomerov u maloletého z 13.10.2014 vyplynulo, že maloletý navštevuje druhý ročník Hotelovej akadémie. hráva futbal s čím sú spojené výdavky, kedy matka uhrádza cestovné v sume 12,--Eur mesačne a tiež mu zakúpila kopačky v sume 110,--Eur. Výdavky na cestovné má matka ja pri cestách syna do školy a to v priemere v sume 50-60 Eur mesačne. Dáva mu tiež vreckové v sume 10,--Eur a uhrádza stravné do školy v priemere cca 25,--Eur mesačne. Má zvýšené výdavky na syna aj ohľadom jeho zdravotného stavu, nakoľko maloletý je epileptik, avšak lieky neberie, máva často zvýšené horúčky z nezistených príčin. Matka mu zakupuje lieky a vitamíny. Bývajú spolu s dospelou dcérou Radkou v rodinnom dome. Kultúra bývania a hygiena domácnosti je na veľmi dobrej úrovni.

Podľa § 96 ods. 1 O.s.p. navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie a to sčasti, alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví.

Podľa § 96 ods.2 O.s.p., súd konanie nezastaví, ak odporca so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí; v takom prípade súd po právoplatnosti uznesenia pokračuje v konaní.

Podľa § 96 ods. 3 O.s.p., nesúhlas odporcu so späťvzatím návrhu nie je účinný, ak dôjde k späťvzatiu návrhu skôr, než sa začalo pojednávanie, alebo ak ide o späťvzatie návrhu na rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je. V takomto prípade súd rozhodne o zastavení konania do 30 dní od späťvzatia návrhu.

Vzhľadom k tomu, že matka svoj návrh pred začatím pojednávania vo veci samej v časti týkajúcej sa zverenia mal. syna Q. do jej osobnej starostlivosti podaním spísaným priamo do súdnej zápisnice vzala späť a to ešte pred začatím pojednávania vo veci samej, súd v zmysle vyššie citovaného ustanovenia zákona konanie v predmetnej veci zastavil. Pri tomto rozhodnutí prihliadol tiež na to, že z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 5P/37/2014 mal preukázané, že rozsudkom tunajšieho súdu sp.zn. 5P/37/2014 - 60 zo dňa 2.10.2014 bola otázka osobnej starostlivosti o maloletého vyriešená na čas po rozvode rodičovskou dohodou, na základe ktorej sa maloletý zveril do osobnej starostlivosti matky, pričom uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 14.10.2014. Bolo teda zrejmé, že rozsudkom v tomto konaní otázku zverenia maloletého do osobnej starostlivosti už nie je možné riešiť.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

Podľa § 24 ods. 3 Zákona o rodine, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa §-u 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa §-u 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. (§ 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 372/2004 Z.z.)

Podľa §-u 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa §-u 62 ods.5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 300/2010 Z.z. a opatrenia MPSVaR SR č. 186/2013 Z.z. za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje počnúc od 1.7.2013 suma alebo úhrn súm 90,42 Eura mesačne, ak ide o zaopatrené nepľnoleté dieťa.

V čase vyhlásenia tohto rozsudku tak suma minimálneho zákonného výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa predstavuje čiastku 27,13 Eur na jedno nepľnoleté nezaopatrené dieťa.

Podľa §-u 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu

výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Súd vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že návrhu matky v časti ňou požadovaného výživného je potrebné vyhovieť, avšak nie v plnom rozsahu.

Vzhľadom k skutočnosti, že rozsudkom tunajšieho súdu sp.zn. 5P/37/2014 - 60 zo dňa 2.10.2014 bola otázka výživného na mal. Q. počnúc od právoplatnosti uvedeného rozsudku, ktorú nadobudol dňa 14.10.2014, do budúcnosti poriešená, súdu v tomto konaní už neprínaležalo riešiť otázku výživného po dátume 14.10.2014, keďže v tomto konaní sa upravujú len práva a povinnosti k maloletému na čas do rozvodu, a preto súd návrh matky v časti ňou požadovaného výživného za obdobie od 14.10.2014 do budúcnosti zamietol, a ďalej sa zaoberal len ňou uplatneným výživným do 13.10.2014 vrátane.

Súd v tejto časti konania vychádzal z majetkových a príjmových pomerov oboch rodičov, ktoré sa mu podarilo zistiť, berúc do úvahy skutočnosť, že pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihlada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a na to, aká peňažná suma je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, pričom medzi tieto potreby patria výživa vo vlastnom zmysle slova, hmotné potreby, ako je šatstvo, bielizeň, obuv, nájomné za byt a tiež potreby súvisiace s rozširovaním a prehľbovaním vzdelania dieťaťa, rozvojom jeho záujmov a potrieb, prípravou na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby, ako aj potreby súvisiace so zdravotným stavom, t.j. všetky nevyhnutné potreby, ktoré vyžaduje život kultúrneho človeka v spoločnosti. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa a jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečovať dieťaťu primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov. Na druhej strane uspokojovanie odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa je vždy limitované možnosťami, schopnosťami a majetkovými pomermi rodičov, pričom sú rozhodujúce predovšetkým reálne zárobkové schopnosti a možnosti každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru, najmä pracovnými príležitosťami primeranými vlastnostiam rodičov.

Matka v čase podania návrhu do 13.10.2014 bola poberateľkou čiastočného invalidného dôchodku vo výške 145,--Eur mesačne a, tiež jej plynul príjem z dohody o pracovnej činnosti, ktorý za obdobie od septembra 2013 do augusta 2014 predstavoval v čistom celkovú sumu 1.373,--Eur, čo v priemere na jeden mesiac za uvedené obdobie predstavuje sumu 114,42 Eur. Matka nepoberá na syn žiadne prídavky, nakoľko by ich mal podľa jej vyjadrenia poberať otec maloletého. Okrem mal. Q. už nemá inú vyživovaciu povinnosť. Otec za uplynulý rok 2013 dosiahol celkové príjmy po zdanení vo výške 22.307,09 Eur (t.j. celkový príjem 27.200,--Eur podľa daňového priznania - daň 4.825,91 Eur), čo v priemere na mesiac predstavovalo sumu 1.858,92 Eur. Podľa jeho výpovede pred rozvodovým súdom v konaní vedenom pod sp.zn. 5P/37/2014 mal byť od 01.05.2014 do 14.06.2014 nezamestnaný, evidovaný na úrade práce, a následne si našiel do 20.09.2014 brigádnickú prácu. Od 01.09. opätovne nastúpil do zamestnania zatiaľ na skúšobnú dobu šiestich mesiacov, kde mu za mesiac september bola vyplatená mzda vo výške 1.061,- Eur. Za obdobie nezamestnanosti podľa jeho vyjadrenia by mu mala byť vyplatená podpora v celkovej výške 2.300,- Eur za obe mesiace. Skutočnosti ukončenia predchádzajúceho pracovného pomeru z dôvodov na strane zamestnávateľa nezdokladoval. Rodičia však hodnotiac svoje ďalšie výdavky na domácnosť v rozvodovom konaní dospeli k dohode na výživnom vo výške 200,--Eur mesačne.

Hodnotiac vyššie uvedené skutočnosti, berúc do úvahy odôvodnené potreby maloletého, ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného otca v relevantnom období a prihladajúc na skutočnosť, že maloletý bol aj do právoplatnosti rozvodového rozsudku v osobnej starostlivosti matky, s ktorou žil v spoločnej domácnosti a teda táto osobná starostlivosť, ktorej sa maloletému nedostávala

zo strany otca, musí byť príslušným spôsobom finančne kompenzovaná ustálil súd výšku výživného zo strany otca na maloletého za obdobie od podania návrhu zo strany matky, t.j. od 27.8.2014 do 13.10.2014, t.j. do dňa predchádzajúceho dňu, kedy nadobudol právoplatnosť rozvodový rozsudok rodičov maloletého sp.zn. sp.zn. 5P/37/2014 - 60 zo dňa 2.10.2014, na sumu 200,--Eur mesačne a v prevyšujúcej časti návrh matky zamietol.

Súd priznal uvedené výživné počnúc odo dňa 27.8.2014, teda odo dňa, kedy matka podala tento návrh na úpravu rodičovských práva a povinností na čas do rozvodu, a nie od dátumu 1.4.2014 tak ako to žiadala . Súd v danom prípade skúmal podľa § 77 ods. 1 Zák. o rodine existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa umožňujúcich zvýšenie výživného spätne pred dňom podania návrhu. V tejto súvislosti poznamenáva, že sprísňujúca úprava možnosti priznať výživné, resp. zvýšené výživné pred dňom podania návrhu od oprávnených vyžaduje zodpovedný a včasný prístup k riešeniu tejto otázky, t.j. aby návrh na určenie, resp. zvýšenie výživného podávali bez zbytočného odkladu pri naplnení zákonných podmienok. Pokiaľ však z určitých dôvodov, ktoré možno posúdiť ako výnimočné, účastníci žiadajú o určenie, resp. zvýšenie výživného s časovým odstupom a v ich konaní nemožno vidieť snahu o zneužívanie tohto inštitútu, súd môže výživné priznať aj spätne. Relevantným dôvodom je najmä zdravotný stav oprávnenej osoby, ktorý jej zabránil včas uplatniť nárok, konanie, ktoré má znaky trestného činu spočívajúce v bránení uplatnenia nároku na výživné (vyhrážky, násilie) a pod. V danom prípade súd na strane matky takéto relevantné ospravedlňujúce dôvody nezistil, za takúto skutočnosť nie je možné považovať jej neznalosť práva v tejto otázke , a preto výživné priznával len od vyššie uvedeného dátumu, a návrh o priznanie výživného za obdobie od 1.4.2014 do 26.8.2014, t.j. do dňa predchádzajúceho dňu, kedy matka podala uvedený návrh na súd, taktiež zamietol.

Vzhľadom k tomu, že súd rozhodol o určení výživného na maloletého syna za uplynulé obdobie od 27.8.2014 do 13.10.2014 vznikol otcovi do dňa rozhodovania o tomto nároku nedoplatok na výživnom za toto uvedené obdobie a to v celkovej výške 309,68 Eur, na úhradu ktorého súd otca zaviazal do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Tento nedoplatok bol vyčíslený ako súčet sumy určeného výživného pre mal. Q. za september 2014 vo výške 200,--Eur, pomernej časti určeného výživného za august 2014 zodpovedajúcej 4 dňom uvedeného mesiaca (t.j. za obdobie od 27.8.2014 do 31.8.2014), čo predstavovalo čiastku 25,81 Eur (t.j. 200 Eur / 31 dní x 4 dni) a pomernej časti určeného výživného za október 2014 zodpovedajúcej 13 dňom uvedeného mesiaca (t.j. za obdobie od 1.10.2014 do 13.10.2014 - t.j. do dňa predchádzajúceho dňu v ktorom nadobudol právoplatnosť rozvodový rozsudok rodičov maloletého), čo predstavovalo čiastku 83,87 Eur (t.j. 200 Eur / 31 dní x 13 dní).

Celková suma zaostalého výživného tak predstavovala čiastku 309,68 Eur (t.j. 200,-- Eur + 25,81 Eur + 83,87 Eur).

Otec na výživu maloletého síce v septembri 2014 prispel sumou 200,--Eur, avšak na jeho výživu neprispieval za predchádzajúce obdobie roku 2014 a tak súd túto úhradu nepovažoval za úhradu výživného na mesiac september 2014, ale ako úhradu nedoplatkov na výživu syna za obdobie predchádzajúce dátumu 27.8.2014 a preto uvedenú sumu otcovi neodčítal od vyššie vyčísleného zaostalého výživného.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. a účastníkom im náhradu nepriznal, nakoľko v danom prípade šlo o konanie, ktoré sa mohlo sa začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach v troch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 251 ods. 1 a ods. 2 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia. Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, trovy výkonu rozhodnutia o výchove maloletých detí, sumy uložené ochrannými opatreniami v trestnom konaní, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci. (Zákon č. 65/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov).